

Aika: **5.11.2025 klo 17:00**
Paikka: **Ivalon kirkon seurakuntasali**
Kutsuttu:

	Varsinainen jäsen		Varajäsen
x	Tuomo Huusko , kirkkoherra, puheenjohtaja		
	Jouni Ilmari Jomppanen varapuheenjohtaja	x	Aarre Vilponen
x	Laila Aikio , jäsen		Maritta Rantakeisu
x	Tarja Halonen , jäsen		Marketta Vuolab
x	Jouni Esa Nousuniemi , jäsen		Väinö Guttorm
	Nea Nuorgam , jäsen		Henna Tervaniemi
	Aslak Pekkala , jäsen		Kari Lohiniva
etä	Anneli Kuhmonen , yht. kkovalt. pj		
x	Elina Kemppainen , yht. kkovalt. vpj		
x	Anu Sorjonen , Utsjoen khra		
x	Antti Huhta , talouspäällikkö, pöytäkirjanp.		

Kirkkoherra Tuomo Huusko piti hartauden. Virsi 170 / 153

40 § **KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS**

Yhteisen kirkkoneuvoston kokouskutsu on toimitettava seitsemän päivää ennen kokousta neuvoston jäsenille. Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä kirkkolaisissa muita vaatimuksia.

Kokouskutsu on lähetetty 29.10.2025. Nimenhuuto suoritetaan kokouksessa läsnäolijoiden toteamiseksi.

PÄÄTÖSESITYS: Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

PÄÄTÖS: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

41 § **PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAT JA ÄÄNTENLASKIJAT**

PÄÄTÖSESITYS: Pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksen jälkeen. Pöytäkirjan tarkastajat valitaan järjestyksessä läsnäololistan mukaan, vuorossa Jouni Ilmari Jomppanen ja Laila Aikio. Tarkastajat toimivat myös ääntenlaskijoina.

PÄÄTÖS: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Laila Aikio ja Aarre Vilponen

42 § **PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄ OLO**

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän kirkkoherranvirastossa nähtävillä 6.11.-20.11.2025. Pöytäkirja on nähtävillä myös seurakuntayhtymän verkkosivuilla.

43 § **TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN**

PÄÄTÖSESITYS: Muutettu esityslista (lisätty pykälät 49-51, toimitettu 3.11.) hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

PÄÄTÖS: Esityksen mukaan

44 § TALOUSKATSAUS Q3/2025

Valmistelijä ja esittelijä: Talouspäällikkö Antti Huhta

	Toteuma 1 - 9 /2025	Toteuma 1 - 9 /2024	%- muutos	TA kuluva 2025	T-%	TP 2024
Toimintatuotot	542 507,71	460 871,61	18	430 484,00	126,0	532 270,77
Korvaukset	332 304,31	312 906,95	6	323 000,00	102,9	312 906,95
Myyntituotot	12 647,02	10 562,59	20	3 000,00	421,6	24 081,97
Maksutuotot	30 884,20	26 345,95	17	27 250,00	113,3	34 124,71
Vuokratuotot	49 590,11	55 653,25	-11	64 572,00	76,8	76 812,45
Metsätalouden tuotot	3 121,50	6 666,03	-53	4 162,00	75,0	6 966,03
Kolehdit, keräykset ja lahjoitus- varat	6 706,19	2 345,07	186	2 000,00	335,3	5 038,18
Tuet ja avustukset	20 972,37	6 794,21	209	5 000,00	419,4	32 274,10
Muut toimintatuotot	86 282,01	39 597,56	118	1 500,00	5 752,1	40 066,38
Toimintakulut	-1 564 790,52	-1 466 174,17	7	-2 157 572,50	72,5	-2 105 144,77
Henkilöstökulut	-818 167,51	-798 328,85	2	-1 105 400,00	74,0	-1 052 032,14
Palkat ja palkkiot	-675 704,53	-652 440,91	4	-902 200,00	74,9	-871 252,62
Henkilösivukulut	-152 426,36	-145 887,94	4	-203 200,00	75,0	-183 304,33
Henkilökulujen oikaisuerät	9 963,38		0		0,0	2 524,81
Palvelujen ostot	-459 317,92	-434 160,83	6	-652 830,00	70,4	-635 505,40
Vuokratkulut	-28 729,25	-23 709,27	21	-41 725,00	68,9	-30 399,33
Aineet ja tarvikkeet	-193 389,10	-202 381,09	-4	-282 972,50	68,3	-303 205,92
Annetut avustukset	-32 372,70	-5 236,30	518	-39 600,00	81,7	-47 247,90
Muut toimintakulut	-32 814,04	-2 357,83	1 292	-35 045,00	93,6	-36 754,08
TOIMINTAKATE	-1 022 282,81	-1 005 302,56	2	-1 727 088,50	59,2	-1 572 874,00
Kirkollisverotulot	1 308 815,61	1 379 691,56	-5	1 725 000,00	75,9	1 941 976,82
Valtionrahoitus	127 020,78	126 019,53	1	169 138,00	75,1	168 026,04
Verotuskulut	-14 608,80	-15 287,70	-4	-19 662,00	74,3	-20 383,62
Kirkon rahastomaksut	-127 939,00	-102 776,00	24	-152 492,00	83,9	-134 238,00
Rahoitustuotot ja -kulut	212 806,27	90 778,30	134	123 700,00	172,0	-53 840,47
Korkotuotot	15 519,63	10 429,10	49	15 100,00	102,8	10 429,10
Muut rahoitustuotot	216 955,36	106 498,09	104	136 000,00	159,5	131 160,23
Arvon alentumiset sijoituksista						-162 885,00
Korkokulut	-16 728,08	-25 703,25	-35	-26 700,00	62,7	-31 952,28
Muut rahoituskulut	-2 940,64	-445,64	560	-700,00	420,1	-592,52
VUOSIKATE	483 812,05	473 123,13	2	118 595,50	408,0	328 666,77
Poistot ja arvonalentumiset	-90 303,32	-210 247,75	-57	-118 595,50	76,1	-280 186,25
Suunnitelman mukaiset poistot	-90 303,32	-210 247,75	-57	-118 595,50	76,1	-280 186,25
TILIKAUDEN TULOS	393 508,73	262 875,38	50	0,00	0,0	48 480,52
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	393 508,73	262 875,38	50	0,00	0,0	48 480,52

Tilintarkastamaton

Tilikauden 2025 kolme ensimmäistä neljänneistä sujuivat vakaisissa merkeissä. Toimintatuotot ovat jo ylittäneet talousarviossa ennakoidun koko vuoden tason ja toimintakulut pysyneet hy-

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: _____/_____

vin kurissa. Toimintakulujen toteumaprosentti talousarviosta oli koko yhtymässä 72,5 %. Verotulojen kehitys oli kolmannella neljänneksellä heikkoa ja tämänhetkinen kertymä on enää vain hieman yli tasaisen vauhdin talousarviota (Q3: 75,9 %, Q2: 55,0 %).

Tilikauden tulos on toistaiseksi selvästi ylijäämäinen, mutta ylijäämän odotetaan tyypilliseen tapaan pienenevän vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kolmannen neljänneksen aikana nostettiin talousarviossa huomioitu puolen miljoonan pankkilaina uuden kirkkoherranviraston rakentamista varten. Suuret investoinnit rasittavat aina rahavirtaa, joten päivittäisestä maksuvalmiudesta huolehtiminen on loppuvuoden aikana tärkeää.

Oheisessa taulukossa on esitettyä pääluokakohtaiset talousarvion toteumat tammi-syyskuulta. Lisätalousarvion tarve loppuvuoden aikana vaikuttaa epätodennäköiseltä.

	TA yhteensä	Toteuma	T-%
1 - Hallinto			
Toimintatuotot (ulkoiset)	5 000,00	4 763,80	95,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-274 922,50	-206 191,39	75
Toimintakate 1	-269 922,50	-201 427,59	74,6
2 - Seurakunnallinen toiminta Ina			
Toimintatuotot (ulkoiset)	171 050,00	193 800,19	113,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-860 240,00	-682 185,23	79,3
Toimintakate 1	-689 190,00	-488 385,04	70,9
2 - Seurakunnallinen toiminta Uts			
Toimintatuotot (ulkoiset)	163 600,00	185 278,25	113,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-315 820,00	-262 329,09	83,1
Toimintakate 1	-152 220,00	-77 050,84	50,6
4 - Hautaus toimi			
Toimintatuotot (ulkoiset)	17 100,00	16 384,25	95,8
Toimintakulut (ulkoiset)	-122 000,00	-80 307,85	65,8
Toimintakate 1	-104 900,00	-63 923,60	60,9
5 - Kiinteistötoimi			
Toimintatuotot (ulkoiset)	73 734,00	142 630,06	193,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-584 590,00	-418 142,88	71,5
Toimintakate 1	-510 856,00	-275 512,82	53,9

PÄÄTÖSESITYS: Yhteinen kirkkoneuvosto kirjaa talouskatsauksen tiedoksi

PÄÄTÖS: Yhteinen kirkkoneuvosto kirjaa talouskatsauksen tiedoksi

45 §

KIRKOLLISVEROPROSENTTI VUODELLE 2026

Valmistelijä ja esittelijä: Talouspäällikkö Antti Huhta

KL 6:2 Kirkollisvero

Seurakunnan jäsenen tulee osallistua seurakunnan, seurakuntayhtymän ja kirkon tehtävien rahoittamiseen maksamalla kirkollisveroa. Kirkollisveron perusteista ja kirkollisverosta vapauttamisesta säädetään evankelis-luterilaisten seurakuntien jäsenten velvollisuudesta suorittaa veroa seurakunnalle annetussa laissa (1013/2012). Kirkollisverosta vapauttamisesta päättää kirkkoneuvosto tai yhteinen kirkkoneuvosto.

Kirkollisverolla katetaan se määrä, joka kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän talousarvion mukaan tarvitaan muiden tulojen lisäksi menojen suorittamiseen. Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto päättää tuloveroprosentista 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella.

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto päätti toukokuussa 2024, että kirkollisveroprosentti vuonna 2025 on 1,7. Verotulokehitys oli ollut positiivista ja seurakuntayhtymän taloustilanne vakautunut. Talousarvio vuodelle 2026 on laadittu käyttäen veroprosenttia 1,7.

PÄÄTÖSESITYS: Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän kirkollisveroprosentti vuonna 2026 on 1,7.

PÄÄTÖS: **Esityksen mukaan**

YHTEISELLE KIRKKOVALTUUSTOLLE

46 § TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2026-2028

I SN 5/25 §43 INARIN SEURAKUNNAN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2026-2028

Valmistelijat: Kirkkoherra ja talouspäällikkö

Seurakuntayhtymän perussäännön mukaan seurakuntayhtymä hoitaa seurakuntien puolesta talous- ja henkilöstöasioita, kiinteistö- ja hautatoimeja, kirkkoherranviraston toimintaa sekä huolehtii työsuojelu- ja työhyvinvointiasioita. Seurakuntien hoidettavana on varsinainen seurakunnallinen toiminta, eli 2. pääluokan asiat.

Liitteenä on esitys Inarin seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2026-2028. Suunnitelma on samalla vuoden 2026 sitova toiminta- ja taloussuunnitelma. Suunnitelma koskee seurakunnallista toimintaa. Suunnitelmasta ilmenevät tavoitteet, joiden toteutumista tarkastellaan toimintakertomuksessa.

LIITE: Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026-2028

KHRA:N ESITYS: 1) Inarin seurakunnan seurakuntaneuvosto päättää esittää Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle Inarin seurakunnan 2. pääluokan eli seurakuntatyön toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymistä vuosille 2026-2028.

2) Inarin seurakunnan seurakuntaneuvosto päättää esittää Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle, että talousarvion sitovuustaso on 2. pääluokassa seurakuntakohtainen pääluokkataso.

PÄÄTÖS: **Seurakuntaneuvosto päätti esityksen mukaisesti**

U SN 3/25 §33 TALOUSARVIO JA TOIMINTASUUNNITELMA 2026-2028

Seurakuntayhtymän perussäännön mukaan seurakuntayhtymä hoitaa seurakuntien puolesta talous- ja henkilöstöasioita, kiinteistö- ja hautatoimeja, kirkkoherranviraston toimintaa sekä huolehtii työsuojelu- ja työhyvinvointiasioita. Seurakuntien hoidettavana on varsinainen seurakunnallinen toiminta, eli 2. pääluokan asiat.

Liitteenä on esitys Utsjoen seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2026–2028. Suunnitelma on samalla vuoden 2026 sitova toiminta- ja taloussuunnitelma. Suunnitelma koskee seurakunnallista toimintaa. Suunnitelmasta ilmenevät tavoitteet, joiden toteutumista tarkastellaan toimintakertomuksessa.

Liite: 3 Utsjoen seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028

PJ:N JA TP:N ESITYS: Utsjoen seurakunnan seurakuntaneuvosto päättää esittää Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle

1) Utsjoen seurakunnan 2. pääluokan eli seurakuntatyön toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymistä vuosille 2026–2028.

2) että talousarvion sitovuustaso on 2. pääluokassa seurakuntakohtainen pääluokkataso.

SN:N PÄÄTÖS: **Päätettiin esityksen mukaan**

KÄSITTELY 5.11.2025

Valmistelijä ja esittelijä: Talouspäällikkö Antti Huhta

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän taloustilanne on kehittynyt viime vuodet suotuisasti ja on vuoteen 2026 lähdeittäessä hyvä. Kansantalouden heikosta vireestä huolimatta Pohjois-Lapin aluetalouden kehitys on ollut vireää.

Kirkollisverokertymän odotetaan jatkavan kasvua vuonna 2026 ja olevan 1,85 miljoonaa euroa. Kirkkohallituksen verotuloennuste on jonkin verran tätä optimistisempi. Myös sijoitusvarallisuudesta saatavien rahoitustuottojen sekä Kirkkohallituksen saamelais- ja matkailijatyöhön maksettavien avustusten odotetaan kasvavan. Sen sijaan kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävän valtionrahoituksen odotetaan jälleen pienenevän edellisvuodesta. Valtionrahoituksen leikkaukset aiheuttavat korotuspainetta hautaustoimen asiakasmaksuihin, sillä hautaustoimen kustannuksia ei tulisi rahoittaa kirkollisverotuloilla.

Seurakuntayhtymän keskeisin painopistealue vuonna 2026 on totuttuun tapaan kiinteistöstrategian toteuttaminen. Toimintakiinteistöjen kuntoon panostetaan ja tarpeettomista kiinteistöistä pyritään luopumaan tai saamaan niistä muulla tavoin taloudellista hyötyä. Uuden kirkkoherranviraston rakennustyöt valmistuvat vuodenvaihteen tienoilla, ja toiminnot muuttavat uusiin tiloihin kevään aikana. Vanhasta kirkkoherranvirastosta luovutaan talousarviovuoden aikana. Heikkokuntoisia toimintakiinteistöjä on silti yhä jäljellä. Utsjoen seurakuntatalon käyttö on vähentynyt seurakunnan siirrettyä toimintojaan vuokratiloihin. Talon tulevaisuudesta on syytä tehdä päätös mahdollisimman pian. Myös Inarin kirkonkylän seurakuntatalo lähestyy käyttöikänsä päätä. Seurakuntatalon tulevaisuus kytkeytyy vahvasti Pappilanniemen kaavamuutokseen, jota edistetään vuonna 2026.

Seurakuntayhtymän talousarvio on laadittu siten, että tilikauden tulos olisi mahdollisimman lähellä nollaa. Yhtymän seurakunnilla on vuonna 2025 erinomaiset taloudelliset edellytykset perustehtävän toteuttamiseen

LAVA-ARVIOINTI: Päätös vaikuttaa kaikkiin seurakuntalaisiin, myös lapsiin. Toiminnan määrärahojen lisääminen vaikuttaa lapsiin ja nuoriin positiivisesti.

LIITE: Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028

PÄÄTÖSESITYS: Yhteinen kirkkoneuvosto

1. päättää hyväksyä Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2028.
2. Päättää hyväksyä Inarin seurakunnan toimintasuunnitelman 2026-2028
3. Päättää hyväksyä Utsjoen seurakunnan toimintasuunnitelman 2026-2028
4. pyytää seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2026–2028 lausunnot Inarin ja Utsjoen seurakuntien seurakuntaneuvostoilta ennen lopullista päätöksentekoa.

PÄÄTÖS: Esityksen mukaan

47 § UTSJOEN SRK-NEUVOSTO 3/2025, 35 § KERTAPALKKION MYÖNTÄMINEN VILLE ORJALALLE JA RIIKKALIISA JOENTAUSTALLE

Valmistelijä ja esittelijä: Kirkkoherra Anu Sorjonen

Ville Orjala ja Riikkaliisa Joentausta ovat kevään ja kesän 2025 aikana kantaneet vastuuta oman virkautyönsä ohella suntion työhön liittyvistä tehtävistä, koska suntion tehtäviä on hoidettu sijaisvoimin. Sijaissuntio ei ole pystynyt hoitamaan kaikkia toimeensa kuuluvia tehtäviä itsenäisesti mm. koska hänellä ei ole ollut omaa autoa. Sama tilanne on toistunut myös vuonna 2024, kun suntioiden vaihtuminen on

vaatinut perehdyttämistä ja työssä tukemista ja auttamista. Orjala on sijaissuntioita heidän tehtävissään myös vaativan leirityön ohella, jolloin hänellä on ollut työjaksoja ilman lepoa tai vapaapäiviä. Hän myös mm. teki Utsjoen seurakuntatalon ja kirkon pelastussuunnitelmat. Joentausta on toiminut suntuon tukena oman työnsä ohella mm. hautausmaatalkoissa, tilojen siivouksissa sekä huolehtinut ja varmistanut, että suntuon työhön kuuluvat työt tulevat tehdyksi. Tilanne on vaatinut kummaltakin pitkiä työpäiviä omia työtehtäviä laajempien töiden tekemistä.

Toimivalta: Kirvestes 2.3 luvun § 40 mukaisen kertapalkkion voi maksaa viranhaltijalle, jos työnantaja harkitsee sen suorittamisen perustelluksi.

PJ:N ESITYS: *Seurakuntaneuvosto esittää Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle, että nuorisotyönohjaaja Ville Orjalalle ja diakonissa Riikkaliisa Joentaustalle maksetaan kertapalkkiona hyvin tehdystä työstä 300 € /henkilö.*

SN:N PÄÄTÖS: Päättiin esityksen mukaan

YHTEISEN KIRKKONEUVOSTON KÄSITTELY

PÄÄTÖSEITYS: Utsjoen seurakuntaneuvosto esittää, että nuorisotyönohjaaja Ville Orjalalle ja diakonissa Riikkaliisa Joentaustalle maksetaan kertapalkkiona hyvin tehdystä työstä 300 € /henkilö.

PÄÄTÖS: Esityksen mukaan

48 § HENKILÖSTÖN TYÖSUORITUSTEN ARVIOINTIKRITEERIT

Valmistelija ja esittelijä: Talouspäällikkö Antti Huhta

Kirkon suorituslisäjärjestelmä muuttuu vuoden 2027 alusta alkaen. Suorituslisästä tulee pysyvä osa henkilön palkkausta. Työsuorituksen arviointikriteerejä on syytä muuttaa vastaamaan pysyväksi muuttunutta järjestelmää.

KIRKON VIRKA- JA TYÖEHTOSOPIMUKSEN 2025-2028 ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA

2 § Suorituslisäjärjestelmän kehittäminen

2.2 Suorituslisän muuttuminen pysyväksi varsinaisen palkan henkilökohtaiseksi osaksi vuoden 2026 arvioinnin jälkeen (siirtymäkausi 2026–2027) Suorituslisäarvioinnit tehdään syksyllä 2026 seurakunnan arviointikäytännön mukaisesti. Arviointien perusteella päätetyt suorituslisät maksetaan vuoden 2027 alusta lukien kuukausittaisena pysyvänä varsinaisen palkan henkilökohtaisena osana niille viranhaltijoille/työntekijöille, joille suorituslisä myönnetään vuoden 2026 syksyllä tehtävän arvioinnin perusteella.

Soveltamisohje: Koska suorituslisä muuttuu pysyväksi varsinaisen palkan henkilökohtaiseksi osaksi vuoden 2027 alusta lukien, työnantaja voi henkilöstöä kuultuaan niin harkitessaan tarkastella ja tarvittaessa muuttaa suorituslisän arviointiperusteita ennen vuoden 2025 syksyllä alkavan uuden arviointijakson alkamista siten kuin KirVESTES 26 § 9 momentissa on määrätty täytäntöönpanoneuvotteluista.

Seurakuntayhtymässä on henkilöstön kuulemisen jälkeen pidetty täytäntöönpanoneuvottelut pääsopijajärjestöjen jäsenten valitsemien edustajien kanssa 10.10.2025.

NEUVOTTELUTULOS / PÄÄTÖSEITYS:

Neuvottelukunta päättää yksimielisesti esittää yhteiselle kirkkoneuvostolle, että työsuoritus-ten arviointiportaita on jatkossa neljä.

- 1 - Odotukset alittava suoritus
- 2 - Odotusten mukainen suoritus
- 3 - Odotukset ylittävä suoritus
- 4 - Erinomainen työsuoritus

Arviointikriteerit ja niiden painokertoimet olisivat seuraavat:

Arviointikriteeri	Selitys	Painokerroin
Työssä suoriutuminen	Työntekijä suoriutuu virkaansa/toimeensa kuuluvista tehtävistä ja edistää toimintasuunnitelmassa määriteltäviä painopistealueita ja tavoitteita vaikuttamismahdollisuuksiensa mukaan.	30 %
Itsensä kehittäminen	Työntekijä on laajentanut ammatillista osaamistaan (koulutukset, monityötaitoisuus, saamen kielet) ja päässyt kehityskeskusteluissa asetettuihin henkilökohtaisiin tavoitteisiinsa.	20 %
Innovatiivisuus ja kehittäminen	Työntekijä on etsinyt/löytänyt uusia työtekemisen tapoja tai toimintoja ja ollut aloitteellinen ja kehityshakuinen.	20 %
Yhteistyökyky	Työntekijä on toiminut ja viestinyt työyhteisössä sekä ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa rakentavasti ja edistänyt yhteistyötä.	30 %

PÄÄTÖS: Esityksen mukaan

49 § SUOSTUMUS KIINTEISTÖN TYÖNAIKAISEEN HALTUUNOTTOON TIETYÖN AJAKSI

YKN 2/2024, 26 § MUISTUTUS VESILAIN MUKAISESTA LUPAHAKEMUKSESTA: KIRKKOPAHTA

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymä on vastaanottanut Aluehallintoviraston tiedoksiantokuulutuksen vesilain mukaisesta lupahakemuksesta PSAVI/191/2024. Hankekuvauksen mukaan: ” Onnettomuusriskin poistamiseksi valtatie linjausta esitetään siirrettäväksi noin 500 metrin pituisella osuudella 5–8 metriä nykyisestä kallioseinämästä järveen päin levittämällä nykyistä tiepengerä Mantojärveen”.

LIITE: Tiedoksiantokuulutus, Dnro PSAVI/191/2024

Seurakuntayhtymän muistutus

PÄÄTÖSESITYS: Yhteinen kirkkoneuvosto toimittaa Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle liitteenä olevan muistutuksen.

PÄÄTÖS: Yksimielisesti esityksen mukaan

KÄSITTELY 5.11.2025

Valmistelija ja esittelijä: Talouspäällikkö Antti Huhta

ELY-keskus tarvitsee Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän suostumuksen työnaikaisen kiertotien tekemistä varten ja tietä varten tarvittavan alueen haltuun ottamiseen tietyön ajaksi. Alueen kautta ajetaan louheet pois louhittavalta alueelta. Kyseessä oleva hanke on Valtatie 4 (Utsjontie) parantaminen Kirkkopahdan kohdalla ja kiinteistö 890-401-113-1 UTSJOEN KIRKKO.

Työn ajaksi haltuun otettava noin 360 m2 suuruinen alue on esitetty liitteenä olevalla suunnitelmakartalla.

LIITE: Suunnitelmapakartta

PÄÄTÖSESITYS: Yhteinen kirkkoneuvosto myöntää suostumuksen kiinteistön haltuunottoon tietyön ajaksi ja valtuuttaa talouspäällikkö Antti Huhdan allekirjoittamaan suostumuksen sekä muut mahdollisesti tarvittavat asiakirjat.

PÄÄTÖS: **Esityksen mukaan**

50 § **OULUN HIIPPAKUNNAN POHJOISOSAN IT-YHTEISTYÖALUEEN SOPIMUSMUUTOS JOHTOKUNNASTA YHTEISTYÖRYHMÄKSI**

Valmistelija ja esittelijä: Antti Huhta

Kirkkojärjestyksen mukaan johtokunnat yhteistoimintaa varten eivät ole enää pakollisia. Oulun hiippakunnan pohjoisosan IT-yhteistyöalueen johtokunta on päättänyt 2.10.2025 esittää IT-yhteistyöalueeseen kuuluville seurakunnille, että IT-yhteistyöalueen johtokunta muutetaan yhteistyöryhmäksi, jonka jäseniä voisivat jatkossakin olla seurakuntien viranhaltijat/työntekijät. Sopimusmuutos tarkoittaa nykyisten IT-yhteistyöalueen johtosäännön ja sopimuksen korvaamista uudella sopimuksella. Uuden sopimuksen pohjana on käytetty nykyistä johtosääntöä sekä sopimusta. Vastaavia muutoksia on tehty myös muissa yhteisjohtokunnissa.

Vuonna 2023 voimaan tulleessa kirkkojärjestyksessä säädetään seurakuntien yhteistoiminnasta seuraavasti:

KJ 3 luku 51 § Yhteistoimintasopimus

Kirkkolain 3 luvun 20 §:n 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa on määrättävä:

- 1) tehtävää hoitava seurakunta tai seurakuntayhtymä;*
- 2) perusteet, joiden mukaan tehtävän hoidosta aiheutuvat kustannukset jaetaan;*
- 3) sopimuksen irtisanomisehdot ja talouden selvittäminen.*

Jos seurakunnan tai seurakuntayhtymän jokin tehtävä on sovittu hoidettavaksi toisessa seurakunnassa tai seurakuntayhtymässä, jossa on tehtävää varten johtokunta, yhteistoimintasopimuksessa voidaan määrätä, että seurakunta tai seurakuntayhtymä saa valita johtokuntaan luottamustoimeensa vaalikelpoisia jäseniä. Yhteistoimintasopimuksessa määrätään johtokunnan jäsenten lukumäärä ja kuinka monta jäsentä kukin seurakunta tai seurakuntayhtymä saa valita. Sopimusosapuolia on kuultava ennen johtokunnan johtosäännön hyväksymistä.

Sopimustekstin muuttaminen edellyttää jokaisen osapuolen suostumusta. Liitteiden osalta toimi- ja päätösvalta muutosten tekemiseen ovat johtokunnalla. Liitteitä tulkitaan osana sopimusta niin, että ensisijaisena pidetään varsinaisen sopimustekstin sisältöä.

Muutoksen on tarkoitus astua voimaan 1.1.2026.

LIITE: Pöytäkirjanote IT-yhteistyöalueen johtokunnan päätöksestä sisältäen ehdotuksen IT-yhteistyöalueen uudeksi yhteistyösopimukseksi.

PÄÄTÖSESITYS: Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyy liitteenä olevan IT-yhteistyöalueen uuden sopimuksen

PÄÄTÖS: Esityksen mukaan

51 § ROVANIEMEN ALUEKESKUSREKISTERIN SOPIMUSMUUTOS JOHTOKUNNASTA YHTEISTYÖRYHMÄKSI

Valmistelija ja esittelijä: Tuomo Huusko

Kirkkojärjestyksen mukaan johtokunnat yhteistoimintaa varten eivät ole enää pakollisia. Rovaniemen aluekeskusrekisterin yhteisjohtokunta on päättänyt esittää 21.10.2025 Rovaniemen aluekeskusrekisteriin kuuluville seurakunnille, että aluekeskusrekisterin yhteisjohtokunta muutetaan yhteistyöryhmäksi, jonka jäseniä voisivat jatkossakin olla seurakuntien viranhaltijat/työntekijät. Sopimusmuutos tarkoittaa nykyisten Rovaniemen aluekeskusrekisterin johtosäännön ja sopimuksen korvaamista uudella sopimuksella. Uuden sopimuksen pohjana on käytetty nykyistä aluekeskusrekisterin johtosääntöä sekä sopimusta. Vastaavia muutoksia on tehty myös muissa aluekeskusrekistereissä.

Vuonna 2023 voimaan tulleessa kirkkojärjestyksessä säädetään seurakuntien yhteistoiminnasta seuraavasti:

KJ 3 luku 51 § Yhteistoimintasopimus

Kirkkolain 3 luvun 20 §:n 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa on määrättävä:

- 1) tehtävää hoitava seurakunta tai seurakuntayhtymä;*
- 2) perusteet, joiden mukaan tehtävän hoidosta aiheutuvat kustannukset jaetaan;*
- 3) sopimuksen irtisanomisehdot ja talouden selvittäminen.*

Jos seurakunnan tai seurakuntayhtymän jokin tehtävä on sovittu hoidettavaksi toisessa seurakunnassa tai seurakuntayhtymässä, jossa on tehtävää varten johtokunta, yhteistoimintasopimuksessa voidaan määrätä, että seurakunta tai seurakuntayhtymä saa valita johtokuntaan luottamustoimeensa vaalikelpoisia jäseniä. Yhteistoimintasopimuksessa määrätään johtokunnan jäsenten lukumäärä ja kuinka monta jäsentä kukin seurakunta tai seurakuntayhtymä saa valita. Sopimusosapuolia on kuultava ennen johtokunnan johtosäännön hyväksymistä.

Voimassa olevan sopimuksen mukaan sopimustekstin muuttaminen edellyttää jokaisen sopijapuolen kirkkovaltuuston / yhteisen kirkkovaltuuston päätöstä, kuitenkin siten, että muuttaminen on mahdollista, mikäli jäsenmääräisesti (seurakuntien läsnä olevan väestön väkiluku) laskettu enemmistö sopijapuolista päättää sen puolesta.

Muutoksen on tarkoitus astua voimaan 1.1.2026.

LIITE: Pöytäkirjanote Rovaniemen aluekeskusrekisterin yhteisjohtokunnan päätöksestä sisältäen ehdotuksen Rovaniemen aluekeskusrekisterin uudeksi yhteistyösopimukseksi.

PÄÄTÖSESITYS: Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan Rovaniemen aluekeskusrekisterin uuden sopimuksen.

PÄÄTÖS: Esityksen mukaan

YHTEISELLE KIRKKOVALTUUSTOLLE

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: _____/_____

52 § MUUT ASIAT

Keskustelu seuraavaan kokoukseen tulevista hautaus- ja kiinteistötoimen hinnastoista.

53 § MUUTOKSENHAKUOHJE

54 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen

Tuomo Huusko
puheenjohtaja

Antti Huhta
pöytäkirjanpitäjä

Olemme tarkistaneet pöytäkirjan ja todenneet sen vastaavan kokouksen kulkua ja päätöksiä.
Tarkistuksen osoitukseksi olemme merkinneet sivut nimikirjaimin

5. marraskuuta 2025

Laila Aikio
pöytäkirjantarkastaja

Aarre Vilponen
pöytäkirjantarkastaja

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymä

Yhteinen kirkkoneuvosto

Kokouspäivämäärä

5.11.2025

Pykälä 53

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Pöytäkirjan pykälät: 44-46, 51§
	<u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pöytäkirjan pykälät: 47-50 §
	<u>Erikseen säädettyt muutoksenhakukiellot</u> 1.Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä. 2.Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä. 3.Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta. 4.Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista. 5.Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:
	<u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u> Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon. Kansalliset kynnsarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat: -60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut); -150 000 € (rakennusurakat); -400 000 € (hankintalain liitteen E 1-4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystiedot); -300 000 € (hankintalain liitteen E 5-15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja -500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomai-	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen. Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot: Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto Sairaalantie 5, 99800 IVALO Sähköposti: inarin.seurakunta@evl.fi
---------------------------	---

<p>nen ja -aika</p>	<p>Pöytäkirjan pykälät: §47-50</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p> <p>Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioaloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.</p>
<p>Oikaisuvaatimuksen sisältö</p>	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi - tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä - millaista oikaisua päätökseen vaaditaan - millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

HANKINTAOIKAISU

<p>Hankinta-oikaisun tekeminen</p>	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle</p> <p style="text-align: center;">Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto Sairaالاتie 5, 99800 IVALO</p> <p>Sähköposti: inarin.seurakunta@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioaloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.</p>
<p>Hankinta-oikaisun sisältö</p>	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi - tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä - millaista oikaisua päätökseen vaaditaan - millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

<p>Valitusviranomaisen ja valitusaika</p>	<p>Kirkollis- ja hallintovalitukset</p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU fax 029 56 42841, puh. 029 56 42800, sähköposti pohjois-suomi.hao@om.fi</p> <p style="text-align: right;">Valitusaika</p>
--	--

	<p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p> <p><u>Valitus markkinaoikeuteen</u></p> <p>Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.</p> <p>Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.</p> <p>Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.</p> <p>Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämissäpäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta- ja oikeusosastossa.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettua kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen: Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Puhelinvaihe: 029 56 43300 Faksi: 029 56 43314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p>
Muutoksenhakuajan laskeminen	<p>Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihin tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p>
Valituksen sisältö ja liitteet	<p>Valituksessa on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> -valittajan nimi ja yhteystiedot -postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää -sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä -päätös, johon haetaan muutosta -miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi -vaatimusten perustelut

	<p>–mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.</p> <p>Valituksen liitteet</p> <p>–valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen</p> <p>–selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta</p> <p>–asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.</p> <p>Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy osoitteesta oikeus.fi - Maksut - Tuomioistuinlaitos</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>